

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Логоритміка			
		Статус дисципліни обов'язковий компонент			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка				
Спеціальність	016.02 Спеціальна освіта. (Олігофренопедагогіка)				
Освітньо-професійна програма	Спеціальна освіта. (Олігофренопедагогіка і логопедія)				
Рівень вищої освіти	I бакалаврський				
Форма навчання	денна				
Курс	4				
Семестр	7				
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	120	
	Лекційні			26	
	Практичні/семінарські			26	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			68	
Семестровий контроль	екзамен				
Викладач	Кашуба Людмила Володимирівна, канд.пед.наук, доцент кафедри педагогіка та спеціальної освіти, доцент				
Контактна інформація	kashubamila@gmail.com https://orcid.org/0000-0002-4569-3205				
Кафедра	педагогіки та спеціальної освіти				
Факультет	педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання	<p>Курс розрахований на сучасні досягнення в галузі спеціальної освіти, особливості організації роботи логопеда та вчителя-дефектолога як в загальноосвітніх закладах так і в приватних.</p> <p>Відповідає на питання встановлення закономірностей та особливостей навчально-виховного процесу в спеціальних закладах для дітей з інтелектуальними розладами та порушеннями мовленнєвого розвитку; використання різних спеціальних технічних засобів, які допомагають дітям із порушеннями в їх пізнавальній діяльності та встановленні контакту з оточуючим світом; застосування міждисциплінарних та системних підходів; визначити ефективні шляхи та засоби навчально-виховного процесу; виявляти особливості та шляхи покращення життя та діяльності дітей із психофізичними порушеннями в соціальному оточенні (сім'ї, трудових та навчальних колективах). Дисципліна займає значуще місце серед різних курсів в освітній програмі</p>				
Мета	ознайомити студентів з методикою розвитку і корекції рухової сфери, довільної поведінки та мовленнєвої функції в осіб з мовленнєвою патологією.				
Компетентності	<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p style="text-align: center;">Компетентності загальні (ЗК)</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>				

	<p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p style="text-align: center;">Компетентності спеціальні (фахові) (СК)</p> <p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p>СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН1. Знає сучасні теоретичні основи предметної спеціалізації, здатний застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.</p> <p>ПРН2. Володіє знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні освітніх та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.</p> <p>ПРН4. Здатний планувати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.</p>	
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1. Теоретичні питання логоритміки. Особливості організації логоритмічних занять з дітьми різного віку, що мають мовленнєві порушення.</p> <p>Тема 1. Науково-теоретичні основи логоритміки. Біологічна, психологічна та соціальна основа логоритміки. Предмет, об'єкт та провідні завдання логоритміки. Загальнодидактичні та спеціальні принципи логоритміки. Методи та прийоми логоритміки як науки. Психофізіологічна структура рухового акту. Етапи довільного рухового акту.</p> <p>Тема 2. Методи та засоби логоритміки. Особливості проведення логоритмічних занять з дітьми різних вікових груп. Методи логоритмічного впливу. Критерії класифікації методів логоритміки. Класифікації методів. Засоби логоритміки</p> <p>Змістовий модуль 2. Особливості проведення логоритмічних занять з дітьми, які страждають на ФФНМ</p> <p>Тема 3. Методика проведення логоритмічних занять з дітьми, які страждають на дислалію. Особливості використання засобів логоритміки під час подолання дислалії. Етапи логоритмічної роботи при дислалії.</p> <p>Тема 4. Особливості застосування логоритмічних засобів в системі подолання ринолалії. Особливості використання засобів логоритміки</p>	

під час подолання ринолалії. Етапи логоритмічної роботи при ринолалії.

Тема 5. Особливості проведення логоритмічних занять з дітьми, що страждають на дизартрію Особливості використання засобів логоритміки під час подолання дизартрії. Етапи логоритмічної роботи при дизартрії

Змістовий модуль 3. Методика проведення логоритмічних занять з дітьми та дорослими

Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять з дітьми та дорослими із системним недорозвиненням мовлення (ЗНМ, алалією, афазією). Порушення моторної, емоційно-вольової сфер та довільної поведінки в осіб з із ЗНМ та алалією. Особливості прояву ЗНМ та алалії. Особливості використання засобів логоритміки під час подолання ЗНМ та алалії. Етапи логоритмічної роботи при ЗНМ та алалії. Загальна характеристика

Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із заїкуватими дітьми. Порушення моторної, емоційно-вольової сфер та довільної поведінки дошкільників та молодших школярів із заїканням. Особливості використання засобів логоритміки під час подолання заїкання: невротичної форми; неврозподібної форми. Етапи логоритмічної роботи при заїканні. Загальна характеристика. Особливості застосування методів та прийомів під час корекції мовленнєвої та рухової сфери у дітей з різними формами заїкання

Змістовий модуль 4. Гра, її місце та значення в корекційній роботі з дітьми із ТПМ.

Тема 8. Гра, її місце та значення в корекційній роботі з дітьми із ТПМ Класифікація іграшок. Аналіз та характеристика різних видів іграшок, що використовують у логопедичній роботі. Принципи добору іграшок. Дидактичні, рухливі, творчі ігри та їх використання в логопедичній роботі

Тема 9. Ігри в логопедичній роботі з дітьми ФФНМ Особливості ігрової діяльності дітей із дислалією, ринолалією, дизартрією. Основні напрямки логокорекційної роботи з дітьми із ФФНМ. Етапи формування фонематичних процесів в онтогенезі. Методика розвитку фонематичних процесів та правильної звуковимови у дітей із ФФН. Принципи добору ігрового матеріалу на різних етапах корекційної роботи з дітьми з ФФН.

Змістовий модуль 5. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із ЗНМ та заїканням

Тема 10. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із ЗНМ. Дидактична гра, як засіб корекційного навчання та виховання дітей із ЗНМ. Аналіз програмно-методичного комплексу Л.І.Трофименко «Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення». Методика проведення ігор та вправ на розвитку лексичної сторони мовлення. Ігри на збагачення, уточнення, активізацію словника дітей із ТПМ.

	<p>Тема 11. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із заїканням Особливості поведінкових проявів в іграх у дітей із заїканням. Ігрові технології корекції заїкання. Методика організації ігрової діяльності дітей із заїканням на різних етапах корекційної логопедичної роботи. Особливості використання ігор у логопедичній роботі з подолання заїкання. Ігри на релаксацію</p> <p>Змістовий модуль 6. Особливості використання ігор у логопедичній роботі</p> <p>Тема 12. Ігри в корекційній роботі з дітьми із раннім дитячим аутизмом (РДА). Поняття аутизму та класифікація за О.С.Нікольською. Основні етапи та особливості розвитку ігрової діяльності у дітей з аутистичними порушеннями за А.В.Хаустовим. Особливості розвитку ігрової діяльності у дітей з аутистичними порушеннями за О.А.Янушко.</p> <p>Тема 13. Особливості використання ігор у логопедичній роботі з подолання порушень писемного мовлення Профілактика дисграфії та основні напрями логокорекційної роботи. Настільно-друковані дидактичні ігри як засіб розвитку зорового гнозису у дітей з мовленнєвими порушеннями. Ігри на розвиток дрібної моторики як засіб корекції моторних порушень у дітей.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Модульний контроль – проводиться у формі письмової контрольної роботи, як правило, на останньому практичному занятті.</p> <p>Під час написання контрольної роботи здобувач отримує індивідуальний варіант, що складається з теоретичних питань та тестових завдань. Критерії оцінювання:</p> <p>«Відмінно» – заслуговує здобувач, який виявив всебічні і глибокі знання пройденого матеріалу, засвоїв базову і ознайомився з додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, вірні відповіді на всі питання, передбачені варіантом контрольної роботи; демонструє знання і розуміння основних категорій і понять дисципліни; наводить вдалі приклади, може зробити узагальнення і висновки.</p> <p>«Добре» – заслуговує здобувач, що виявив повне знання програмового матеріалу; засвоїв базову та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, наведенні прикладів.</p> <p>«Задовільно» – заслуговує здобувач, що дає поверхові, неточні відповіді на питання, припускається помилок у наведенні прикладів, слабо володіє професійною термінологією, не зовсім розуміє сутність основних категорій.</p> <p>«Незадовільно» – здобувач дає неправильні відповіді на всі запитання, передбачені варіантом контрольної роботи, не знайомий з базовою літературою; не розуміє сутності основних категорій.</p> <p>Вибіркові завдання можуть виконуватись здобувачем із власної ініціативи з метою покращення поточної успішності. З переліком вибірових завдань можна ознайомитися на сторінці курсу.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.</p> <p>Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума двох складових: результати поточної успішності та оцінка за національною шкалою, яку здобувач отримав на заліку, помножена на ваговий коефіцієнт – 0,4.</p> <p>Підсумкова оцінка з дисципліни диференціюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною та шкалою ECTS.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Відвідування занять.</p> <p>Здобувачам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них пояснюється теоретичний та практичний матеріал. Сам факт відвідування лекцій та практичних фіксується, але не оцінюється. Система оцінювання</p>

	<p>орієнтована на отримання оцінок за засвоєння теоретичних знань, практичних умінь та навичок, а також на стимулювання активності здобувача на заняттях.</p> <p><u>Пропущені заняття.</u></p> <p>Здобувачі мають змогу відпрацювати ті семінари та практичні заняття, на яких вони були відсутні, за попередньою домовленістю з викладачем. Відпрацювання може здійснюватися шляхом складання тестових завдань за темою заняття.</p> <p><u>Письмові роботи.</u> Очікується, що здобувачі вищої освіти виконують обов'язкові та додаткові письмові роботи з дотриманням дедлайнів. У разі порушення кінцевих термінів виконання завдань максимальна оцінка за завдання не може бути більша за «добре».</p> <p><u>Академічна доброчесність.</u></p> <p>Політика та принципи академічної доброчесності визначені у положенні «Про академічну доброчесність у Центральноукраїнському державному університеті ім. Володимира Винниченка».</p> <p><u>Поведінка в аудиторії.</u> Очікується, що всі здобувачі вищої освіти дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах взаємоповаги.</p>	
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p> <p>https://vseosvita.ua/library/cikl-i-1-2-kl-logopedicni-igri-ta-vpravi-dla-rozvitku-ta-korekcii-movlenna-307847.html https://korektolog.com/korekcmn https://archer.chnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3756/1/educ_2022_085.pdf</p> <p>Нормативно-правова база щодо організації логопедичної допомоги в Україні:</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0059-93 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-п https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0414-06 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-п www.nbu.gov.ua/node/2116 http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/1762 www.bookz.com.ua</p>	
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Барна Х.В., Кашуба Л.В., Лабенко О.В. Ігротерапія в корекції мовлення. Харків, 2021. 140 с. 2. Гриневич Лілія. Один із найбільших викликів для інклюзивної освіти – навчити учителів та дітей жити в новій для себе реальності : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2017/09/18/liliya-grinevich-odin-iz-najbilshix-viklikiv-dlya-inklyuzivnoyi-osviti/ 3. Заняття з логоритміки в групах для дітей із заїкуванням. Методичні рекомендації / Під ред. А.В. Щолохової, Р.А. Юрової / К.: НМЦСО, 2000. 4. Логопедія. Підручник: 2-ге видання, перероблене та доповнене / за ред. М.К. Шеремет. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 672 с 5. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. Київ: Вид-во НПУ ім. М П. 	

Драгоманова, 2007. Частина І. 238 с.
6. Сосна В.Ю., Рабиен Э.М. Ритмическая гимнастика. К.: Рад. школа, 1992.

Методичне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Кашуба Л.В. Особливості корекції з подолання фонетико-фонематичних порушень у дітей із заїканням // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць: вип. 10 / за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2021. С.87-96.
2. Кашуба Л.В., Колодєєва С.Л. Вплив порушення фонематичного слуху на усний розвиток мовлення дитини // Сучасні тенденції та перспективи розвитку науки, освіти та технологій: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Житомир, 10 квітня 2023 р. Житомир: ЦФЕНД, 2023. С. 7-9.
3. Логопедична ритміка: конспекти лекцій з дисципліни «Логопедична ритміка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізація 016.01 - логопедія / укладачі Х.В. Барна, О.М. Кас'яненко, Л.В. Кашуба. Мукачєво: МДУ, 2022. 53 с.
4. Методики виховної роботи та соціальної адаптації дітей з особливими освітніми потребами: Методичні рекомендації до вивчення курсу для здобувачів денної форми навчання спеціальність 016 «Спеціальна освіта», першого (бакалаврського) рівня / укладачі; О.М. Кас'яненко, Л.В. Кашуба Мукачєво: МДУ, 2022. 29 с.
5. Комплексна діагностика при порушеннях мовлення з консультуванням: методичні рекомендації до вивчення курсу для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 016 «Спеціальна освіта» денної форми навчання /Укладачі: Х.В. Барна, Л.В. Кашуба, О.І. Чекан. Мукачєво: МДУ, 2022. 50 с.
6. Кашуба Л.В., Чекан О.І. Каністерапія як метод психокорекції в спеціальній освіті // Вісник Науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки. Вип. 9: Спеціальна та інклюзивна освіта: теорія, методика, практика : матеріали 9-ої Всеукр. наук.-практ. конф. (30-31 березня 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [головред. Малишевська І. І. [та ін.]. Умань: Візаві, 2023 р. С. 67-71.